



## **Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina**

**Pirhing, Ehrenreich**

**Dilingæ, 1690**

§. XII. Quomodo, quando, & ubi facienda sit probatio, & quis sit finis illius,  
& effectus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

Iclicer, vel si hic haberi non possit, ab aliis duobus viris idoneis, qui Notarii locum supplet, ad cavendas scilicet multas Litigantium tricas, & fraudes Judicum, nisi causae essent valde exiguae, & leves, ubi vix præjudicium aliquod timeri potest. Neque tamen ad acta judicij probanda præter Iudicem & Tabellionem, qui in præsencia Iudicis, & ex hujus mandato ea scriptis, alii testes requiruntur, cum utriusque officium sit publicum, & ex consuetudine tantum ad sententiam definitivam testes alii adhibentur.

Quodsi vero causa ad alium Iudicem devolvatur, acta & processus prioris judicij ei exhiberi, & ad eum transmitti debent, prout habetur in c. Causam 11. de testib. & ex c. Cum bona 15. b. s. defummiur, ita ut fidem faciant etiam in altero Iudicio, inter easdem personas, & in eadem causa. Sive sint acta ordinatoria Iudicij, sive sint acta probatoria, seu instrutoria causæ, & ad merita litis, ejusque decisionem spectantia, nisi per lapsum temporis, aut absolutionem ab observatione Iudicij, instantia Iudicij pempta sit.

### 9. XII.

*Quomodo, quando, & ubi facienda sit probatio, & quis si finis illius, & effectus.*

Fieri debet probatio secundum formam Libelli, cum secundum illam pronuntiandum sit, & consequenter Iu-

dex secundum Libelli formam instruatur, & moveri; & hinc clara etiam debet esse, & certa, & in questione hec non sufficit probare genus, sed specie probari debet, sive sit in loco predicti, sive extra, ubi Index testes recipere vult. Facienda autem est omninariè post litis contestationem, ut liquidum, ita tamen, ut prius probata Auctoris intentio, quam Rei exceptio, cum Auctore non probante absolvenda sit Reus (saltem ab observatione hypothesis instantiae) etiamsi nihil egerit; neque publicata testimonia, & postquam causa conclusum est, admittenda est probatio super eisdem articulis, prout mititur ex c. Iuravit 6. b. s. (nisi suppositionis de novo emergentibus, ut si dicetur) cum per tales in causa condicionem censeantur partes renuntiari superioribus probationibus.

Finis autem probationis est, iudiciorum facere, & ut intelligatur hic, quae sententiam ferre debeat, cui facienda probatio, & hic secundum allegata probata, sententiam ferre, ne licet habeat suam, condemnandus in id, quod Litigatoris interest. Neque est communis probationem factam purgatio canonum admittenda, cum innocens ille in fortiori esse non possit, qui plenè probari est, esse nocens. c. Ad nostram 12. b. s. & sape ut sic crimina impunita relinquerentur cum magno Reipublice damnatione.



TITV